

Prohlášení

Prohlášení 3/2024 o úloze orgánů pro ochranu osobních údajů v rámci aktu o umělé inteligenci

Přijato dne 16. července 2024

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů přijal toto prohlášení:

1 SOUVISLOSTI A ÚČEL TOHOTO PROHLÁŠENÍ

1. Dne 12. července 2024 bylo v Úředním věstníku zveřejněno nařízení (EU) 2024/1689, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci, dále jen „akt o AI“) a mění určité legislativní akty Unie¹.
2. Akt o AI stanoví harmonizovaná pravidla pro uvádění na trh a do provozu a používání umělé inteligence (dále jen „AI“) v souladu s novým legislativním rámcem a vyžaduje dozor nad trhem ve smyslu nařízení (EU) 2019/1020². Jak je uvedeno v čl. 1 odst. 1 aktu o AI, jeho cílem je zlepšit fungování vnitřního trhu a podporovat inovace a zároveň podporovat zavádění důvěryhodné umělé inteligence (AI) zaměřené na člověka a zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví, bezpečnosti a základních práv zakotvených v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), a to i pokud jde o základní práva na soukromí a ochranu osobních údajů (články 7 a 8 Listiny).

---

¹Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) (text s významem pro EHP), Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011 (text s významem pro EHP)

3. Z tohoto hlediska je třeba akt o AI a právní předpisy Unie o ochraně osobních údajů (zejména GDPR³, EUDPR⁴ a směrnici o ochraně osobních údajů v oblasti prosazování práva⁵, jakož i směrnici o soukromí a elektronických komunikacích⁶) v zásadě⁷ považovat za vzájemně se doplňující a posilující nástroje (a důsledně je vykládat v tomto kontextu). To je nutné zohlednit jak z hlediska cílů tohoto právního předpisu, tak z hlediska poskytované ochrany, včetně práv dotčených osob (které mohou být rovněž kvalifikovány jako „subjekty údajů“ podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů). Dále je důležité zdůraznit, že právo Unie v oblasti ochrany osobních údajů je plně uplatnitelné na zpracování osobních údajů zahrnuté v životním cyklu systémů AI, jak je výslovně uznáno v čl. 2 odst. 7 aktu o AI (viz také 9. a 10. bod odůvodnění).
4. Zpracování osobních údajů (které jsou často úzce provázány s neosobními údaji) v průběhu životního cyklu systémů AI – a zejména během životního cyklu těch systémů AI, které představují vysoké riziko pro základní práva⁸ – zjevně je (a nadále bude) základním prvkem různých technologií spadajících pod definici umělé inteligence, jak je zakotvena v čl. 3 odst. 1 aktu o AI. Z těchto důvodů se otázkám souvisejícím s tímto technologickým vývojem věnují vnitrostátní orgány pro ochranu osobních údajů (dále jen „orgány pro ochranu osobních údajů“)⁹ a EDPB (Evropský sbor pro ochranu osobních údajů), který pozorně sledoval legislativní proces týkající se aktu o AI¹⁰ a již zahájil zkoumání jeho (mnohostranné) provázanosti s právními předpisy EU v oblasti ochrany osobních údajů.
5. V tomto prohlášení by EDPB rád dále poukázal na otázky dozoru a koordinace, které by mohly vyplynout z určení příslušných orgánů členskými státy¹¹ v oblastech, které jsou velice úzce spojeny s otázkami týkajícími se ochrany osobních údajů. Je třeba vzít v úvahu, že na vnitrostátní úrovni bude muset být rámec pro prosazování aktu o AI vytvořen v průběhu roku po vstupu aktu o AI v platnost

---

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (text s významem pro EHP), Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1–88.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (text s významem pro EHP), Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39–98.

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV, Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89–131.

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích), Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37–47.

⁷ Konkrétně, pokud jde o biometrickou identifikaci na dálku, představuje akt o AI *lex specialis* ve vztahu ke směrnici o ochraně osobních údajů v oblasti prosazování práva (čl. 5 odst. 1 písm. h) aktu o AI).

⁸ V tomto ohledu viz největší část systémů AI uvedených v příloze III aktu o AI.

⁹ V jurisdikcích EU se promítá prostřednictvím dokumentů o stanoviscích, veřejných konzultací, parlamentních slyšení, pokynů, stanovisek týkajících se posouzení vlivu na ochranu osobních údajů, vyšetřování, nápravných opatření a (v některých případech) sankcí. Kromě toho se orgány pro ochranu osobních údajů rovněž účastní různých regulačních pískovišť.

¹⁰ Viz zejména společné stanovisko EDPB a EDPS 5/2021 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci), 18. června 2021 (dále jen „společné stanovisko EDPB a EDPS 5/2021“); prohlášení EDPB k balíčku digitálních služeb a datové strategii přijaté dne 18. listopadu 2021.

¹¹ Viz 153. bod odůvodnění aktu o AI.

kolem jednoho nebo více zřízených nebo určených „příslušných vnitrostátních orgánů“, zejména orgánu/orgánů dozoru nad trhem¹², které budou spolupracovat jak mezi sebou, tak s orgány pro ochranu osobních údajů a dalšími orgány pro ochranu základních práv.¹³ EDPB uznává, že některé členské státy již rozhodly o jmenování orgánů dozoru nad trhem, a některá doporučení v tomto prohlášení proto nemusí být v těchto případech plně relevantní.

6. Jak již bylo uvedeno ve společném stanovisku EDPB a EDPS (Evropský inspektor ochrany údajů)¹⁴, v tomto nově vznikajícím rámci pro prosazování by měla být uznána významná úloha orgánů pro ochranu osobních údajů na vnitrostátní úrovni, zejména vzhledem ke zkušenostem a odborným znalostem, které nashromáždily při vypracovávání pokynů a osvědčených postupů a provádění donucovacích opatření v otázkách souvisejících s umělou inteligencí, pokud jde o zpracování osobních údajů na vnitrostátní i mezinárodní úrovni¹⁵. Orgány pro ochranu osobních údajů prokázaly a prokazují, že jsou nepostradatelnými aktéry v řetězci, který vede k bezpečnému, na práva orientovanému a zabezpečenému zavádění systémů AI v několika odvětvích.
7. Kromě toho je třeba zdůraznit, že určení orgánů pro ochranu osobních údajů jako orgánů dozoru nad trhem by bylo přínosné pro všechny zúčastněné strany v hodnotovém řetězci umělé inteligence, neboť by tak bylo stanoveno jediné kontaktní místo. To by usnadnilo interakce mezi různými regulačními orgány, kterých se dotýká jak akt o AI, tak právní předpisy EU o ochraně osobních údajů.
8. Kromě toho považuje EDPB s ohledem na akt o AI za zvláště důležité tyto body:
  - Orgány pro ochranu osobních údajů mají kromě svých stávajících odborných znalostí v oblasti technologií umělé inteligence zkušenosti v mnoha oblastech uvedených v čl. 70 odst. 3 aktu o AI, jako je výpočet údajů a zabezpečení údajů, a v posuzování rizik, která nové technologie představují pro základní práva,
  - Orgány pro ochranu osobních údajů mohou vzhledem ke své plné nezávislosti¹⁶ zajistit účinný nezávislý dohled nad systémy AI, jak vyžaduje čl. 70 odst. 1 aktu o AI¹⁷,
  - Podle čl. 74 odst. 8 aktu o AI musí být orgány pro ochranu osobních údajů – nebo jiné orgány se stejnými požadavky na nezávislost (za podmínek stanovených v člancích 41 až 44 směrnice (EU) 2016/680) – určeny jako dozorové úřady pro vysoce rizikové systémy umělé inteligence uvedené v bodě 1 přílohy III aktu o AI, pokud jsou používány pro účely vymáhání práva, správy hranic a v zájmu spravedlnosti a demokracie a pro vysoce rizikové systémy umělé inteligence uvedené v bodech 6, 7 a 8 přílohy III aktu o AI, které jsou klíčovými prvky demokratického pořádku,

---

¹² Viz čl. 3 odst. 48 aktu o AI.

¹³ Viz článek 77 a 157. bod odůvodnění aktu o AI.

¹⁴ Viz zejména body 47 a násl. společného stanoviska EDPB-EDPS č. 5/2021.

¹⁵ Orgány pro ochranu osobních údajů jsou aktivní již dlouhou dobu a spolupracují na různých tématech souvisejících se systémy umělé inteligence na různých mezinárodních fórech (Kulatý stůl orgánů pro ochranu osobních údajů a soukromí G7, Světové shromáždění pro ochranu soukromí - GPA, Mezinárodní pracovní skupina pro ochranu osobních údajů v technologiích, Rada Evropy, mezinárodní normalizační organizace atd.) a se svými zástupci také v OECD. Tato integrace je obzvláště důležitá v současném kontextu, kdy se na celosvětové úrovni široce diskutuje o regulaci umělé inteligence, zejména pokud jde o vypracovávání norem.

¹⁶ Viz čl. 8 odst. 3 Listiny a čl. 16 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“).

¹⁷ Viz také 79. a 80. bod odůvodnění aktu o AI.

- Ze systematického hlediska je rovněž obzvláště cenné, že v případech, kdy orgány, instituce a jiné subjekty Unie spadají do oblasti působnosti aktu o AI, bude jednat EDPS jako orgán příslušný pro dohled nad nimi, jak je stanoveno v čl. 70 odst. 9 aktu o AI¹⁸,
- Kromě toho se s ohledem na ustanovení obsažená v čl. 26 odst. 9, čl. 27 odst. 4 a příloze VIII oddílu C bodu 5 aktu o AI očekává úzký vztah mezi posouzením vlivu na ochranu osobních údajů a posouzením dopadů na základní práva¹⁹.

2 DOPORUČENÍ

9. EDPB doporučuje, aby členské státy určily orgány pro ochranu osobních údajů jako orgány dozoru nad trhem pro vysoce rizikové systémy AI uvedené v čl. 74 odst. 8 aktu o AI. Dále EDPB doporučuje, aby členské státy s ohledem na stanoviska vnitrostátních orgánů pro ochranu osobních údajů zvážily jmenování orgánů pro ochranu osobních údajů jako orgánů dozoru nad trhem pro zbývající vysoce rizikové systémy AI uvedené v příloze III, zejména pokud se tyto vysoce rizikové systémy AI nacházejí v odvětvích, která mohou mít dopad na práva a svobody fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů, pokud se na tato odvětví nevztahuje povinné jmenování vyžadované aktem o AI (např. finanční sektor).
10. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a jelikož jediným kontaktním místem by podle aktu o AI měl být orgán dozoru nad trhem, jak stanoví čl. 70 odst. 2 aktu o AI, by orgány pro ochranu osobních údajů (jednající jako orgány dozoru nad trhem) měly být určeny jako jediná kontaktní místa pro veřejnost a protistrany na úrovni členských států a Unie. Tím by nebyli dotčeni zástupci členských států v Evropské radě pro umělou inteligenci, která by mohla být jiná, jak je uvedeno v čl. 65 odst. 4 písm. b) aktu o AI. To by rovněž umožnilo jednotný, konzistentní a účinný přístup napříč různými odvětvími.
11. Z širšího hlediska je třeba zajistit řádnou spolupráci mezi orgány dozoru nad trhem a dalšími subjekty, které jsou pověřeny dohledem nad systémy AI²⁰, včetně orgánů pro ochranu osobních údajů, a v tomto ohledu je třeba stanovit jasné postupy na základě čl. 74 odst. 10 aktu o AI²¹. Tyto postupy by měly být vytvářeny a rozvíjeny v souladu se zásadou loajální spolupráce stanovenou v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, jak zdůraznil Soudní dvůr ve věci *Bundeskartellamt*²². Tímto způsobem lze v digitálním ekosystému zabránit nesrovnalostem mezi rozhodnutími přijatými různými dozorovými orgány a subjekty a využít synergií v rámci soudržných, účinných a doplňujících se donucovacích opatření ve prospěch jednotlivců a právní jistoty.
12. Zatímco přidělení nových úkolů a pravomocí, pokud jde o dohled nad systémy AI, by mohly usnadnit právní a technické dovednosti, které již orgány pro ochranu údajů mají k dispozici, samotná skutečnost, že u orgánů pro ochranu údajů se předpokládají nové úkoly a pravomoci, a to i v jejich funkci orgánů dozoru nad trhem, s sebou nese potřebu poskytnutí dostatečných dalších lidských a finančních zdrojů členskými státy.

¹⁸ Viz také čl. 3 odst. 48, čl. 74 odst. 9 a čl. 43 odst. 1 aktu o AI.

¹⁹ Viz čl. 26 odst. 9, čl. 27 odst. 4 a příloha VIII bod 5 aktu o AI.

²⁰ Zejména v oblasti bezpečnosti výrobků (např. v případě inteligentních hraček, viz také příloha I), hospodářské soutěže, digitálních a mediálních služeb, finančních služeb, ochrany spotřebitele a ochrany základních práv.

²¹ Viz rovněž, pokud jde o činnost vykonávanou v rámci regulačních pískovišť, čl. 57 odst. 10 aktu o AI.

²² Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. července 2023, *Meta Platforms a další (Conditions générales d'utilisation d'un réseau social, C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537)*, zejména body 53–63.

13. Dosavadní úvahy týkající se vztahu mezi vnitrostátními orgány pro ochranu osobních údajů a orgány dozoru nad trhem podle aktu o AI se obdobně vztahují na dozorovou činnost prováděnou úřadem pro AI²³ u obecných modelů AI, které by také mohly být trénované na osobních údajích²⁴ a jejichž výstupy mohou mít dopad na práva jednotlivců na soukromí a ochranu osobních údajů. V tomto ohledu není v současné době v aktu o AI stanovena jasná koordinace mezi úřadem pro AI a orgány pro ochranu osobních údajů / Evropskou radou pro ochranu osobních údajů.
14. EDPB zdůrazňuje, že pokud určitý obecný model nebo systém AI zahrnuje zpracování osobních údajů, může spadat – stejně jako jakýkoli jiný systém AI – do oblasti dohledu příslušných vnitrostátních orgánů pro ochranu osobních údajů (které rovněž spolupracují na základě kapitoly VII GDPR) a EDPS (pokud se na něj vztahuje EUDPR). Vnitrostátní orgány pro ochranu osobních údajů a EDPS tedy nemohou nebyť řádně zapojeny do dohledu nad těmito systémy, pokud se vyskytnou otázky týkající se záležitostí spadajících do oblasti působnosti práva Unie v oblasti ochrany osobních údajů. Toto je nezbytné pro dodržení souladu s článkem 8 Listiny a článkem 16 SFEU, včetně procesu posuzování kodexů správné praxe uvedených v článku 56 aktu o AI.
15. V souladu s tím EDPB upozorňuje Evropskou komisi a Evropský úřad pro umělou inteligenci, který je její součástí, na potřebu spolupráce s vnitrostátními orgány pro ochranu osobních údajů a s EDPB a na potřebu navázat po dohodě s nimi odpovídající vzájemnou spolupráci²⁵ co nejúčinnějším způsobem a v plném souladu se zásadou loajální spolupráce, jak připomíná Soudní dvůr²⁶.

Za Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

předsedkyně

(Anu Talus)

---

²³ Úřad pro AI, uvedený v článku 64 aktu o AI, byl zřízen rozhodnutím Komise ze dne 24. ledna 2024, kterým se zřizuje Evropský úřad pro umělou inteligenci, C/2024/390, Úř. věst. C, C/2024/1459, 14.2.2024.

²⁴Viz také příloha XI oddíl 1 odst. 1 písm. e) a odst. 2 písm. c) aktu o AI.

²⁵Rovněž s ohledem na čl. 2 odst. 3 písm. c) a d), články 3 a 6 rozhodnutí Komise ze dne 24. ledna 2024 o zřízení Evropského úřadu pro umělou inteligenci, C/2024/1459.

²⁶Viz poznámka pod čarou 22 tohoto prohlášení.